

Światoł

ROCZNIK INSTYTUTU ARCHEOLOGII
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

TOM VIII (XLIX)
(2009–2010)

FASCYKUŁ B

ARCHEOLOGIA PRADZIEJOWA
I ŚREDNIOWIECZNA.
ARCHEOLOGIA POLSKI

WARSZAWA 2011

Redaktor naczelny Wydawnictw Instytutu Archeologii UW:
Kazimierz Lewartowski

Światałowit
Rocznik Instytutu Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego

Redaktor: Franciszek M. Stępniewski (f.stepniewski@uw.edu.pl)
Sekretarz redakcji: Andrzej Maciąłowicz (amacialow@gmail.com)

Rada redakcyjna:
Wojciech Nowakowski (Przewodniczący)
Elżbieta Jastrzębowska
Kazimierz Lewartowski
Tadeusz Sarnowski
Tomasz Scholl
Karol Szymczak

All rights reserved
© 2011 Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego

ISSN 0082-044X
ISBN 978-83-61376-927

Projekt okładki: Joanna Kalita
Konsultacja językowa tekstów angielskich: Grzegorz Żabiński
Przygotowanie do druku: Jan Żabko-Potopowicz
Druk: Janusz Biesczad, Warszawa, ul. Moszczenicka 2

Adres redakcji: Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego,
Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa

Spis treści

Contents

Fascykuł B

ARCHEOLOGIA PRADZIEJOWA I ŚREDNIOWIECZNA. ARCHEOLOGIA POLSKI

Fascicle B

PREHISTORIC AND MEDIEVAL ARCHAEOLOGY. ARCHAEOLOGY OF POLAND

Karol Szymczak

ZDZISŁAW SOCHACKI (1927–2011)	9
OD REDAKCJI	11

Studia i materiały

Maria Krajewska

ERAZM MAJEWSKI I ARCHEOLOGIA W TOWARZYSTWIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI PRZESZŁOŚCI (Pl. 1–8)	13
Erazm Majewski and archaeology in the Society for the Protection of Monuments of the Past (TOnZP)	25

Michał Przeździecki, Witold Migal, Katarzyna Pyżewicz

BADANIA NAD OSADNICTWEM PALEOLITYCZNYM PÓŁNOCNEGO OBRZEŻENIA WYŻYNY SANDOMIERSKIEJ (Pl. 9–12)	27
Research on Palaeolithic settlement of the northern fringe of the Sandomierz Upland	34

Karol Szymczak, Mukhiddin Khudzhanazarov

THE MILKY WHITE CHALCEDONITE/OPAL DISTRIBUTION IN THE NEOLITHIC KELTEMINAR CULTURE OF THE KYZYL-KUMS, UZBEKISTAN (Pl. 13–16)	35
Dystrybucja mlecznobiałego chalcedonitu/opalu w neolitycznej kulturze kelteminarskiej Kzyyl-kumów, Uzbekistan	40

Dariusz Manasterski, Katarzyna Januszek

TRADYCJE KULTUROWE GRUPY LININ WE WCZESNEJ FAZIE KULTURY TRZCINIECKIEJ NA MAZOWSZU W ŚWIETLE MATERIAŁÓW ZE STANOWISK W RASZYNIE I W REGUŁACH KOŁO WARSZAWY (Pl. 17–19)	41
Cultural traditions of the Linin Group in Early Trzciniec Culture in Masovia as represented by materials from sites in Raszyn and Reguły near Warsaw	48

**Joanna Piątkowska-Małcka, Katarzyna Anc, Aneta Chormańska,
Maciej Gągała, Joanna Kaczyńska, Artur Kur**

GOSPODAROWANIE ZWIERZĘTAMI NA OSADZIE OTWARTEJ KULTURY ŁUŻYCKIEJ W GRZYBIANACH KOŁO LEGNICY, STANOWISKO 1, WOJ. DOLNOŚLĄSKIE	49
Animal economy in the Lusatian Culture settlement in Grzybiany near Legnica, Site 1, the Dolnośląskie Voivodeship.....	66

Artur Grabarek

GRÓB JASTORFSKI Z MŁODSZEGO OKRESU PRZEDRZYMSKIEGO Z MIEjscowości WILCZA WÓLKA, POW. PIASECZYŃSKI (Pl. 20–22)	69
A Jastorf Culture grave from the Late Pre-Roman Period from the locality of Wilcza Wólka, the Piaseczno District.....	75

Jerzy Kolendo

KALISIA I LEUKARISTOS – DWA „MIASTA” W GEOGRAFII PTOLEMEUSZA I ZAGADNIENIE WSPÓŁRZĘDNYCH GEOGRAFICZNYCH W „WIELKIEJ GERMANII” (Pl. 23–24)	77
Kalisia und Leukaristos – zwei „Städte“ aus der <i>Geographia</i> des Ptolemäus und die Frage nach den geographischen Koordinaten der „Germania Magna“	87

Michał Grygiel, Jacek Pikulski, Marek Trojan

PRZYCZYNEK DO POZNANIA PRZEMIAN OSADNICZO-KULTUROWYCH U SCHYŁKU STAROŻYTNOŚCI W REJONIE WIELOKULTUROWEJ OSADY NA STANOWISKU 2 W JAKUSZOWICACH (Pl. 25–39)	89
Contribution to learning about settlement-cultural changes at the end of Antiquity in the area of the multi-cultural settlement at Site 2 in Jakuszowice	99

Wojciech Nowakowski

DAS »DOPPELGRAB« AUS PŁOCICZNO BEI SUWAŁKI. EIN ERSTER ANALYSEVERSUCH (Pl. 40–48)	101
»Podwójny grób« z Płociczna koło Suwałk. Pierwsza próba analizy	117

Mirosław Rudnicki

AŻUROWA TARCZKA Z KIELAR. PRZYCZYNEK DO BADAŃ NAD DALEKOSIĘŻNYMI POWIĄZANAMI GRUPY OLSZTYŃSKIEJ (Pl. 49–53)	119
Open-work badge pendant from Kielary. Contribution to research on far-reaching connections of the Olsztyn Group	132

Waldemar Gliński, Nina Glińska

ŚREDNIOWIECZNE KIELCE W ŚWIETLE OSTATNICH BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH (Pl. 54–64)	133
Medieval Kielce in the light of recent archaeological excavations	147

Michał Starski

DZIEJE RYNKU W PUCKU (Pl. 65–79)	149
History of the Market Square in Puck	161

Artur Grabarek

ADAMÓW, WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W LATACH 2007–2009 (PL. 80–85)	163
Adamów, the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2007–2009	165

Michał Dzik

ALEKSANDROWO, WOJ. PODLASKIE. BADANIA W LATACH 2008–2009 (PL. 86)	167
Aleksandrowo, the Podlaskie Voivodeship. Excavations in 2008–2009	168

Andrzej Szela

BRUDNICE, WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W LATACH 2009–2010 (PL. 87–88)	169
Brudnice, the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2009–2010	173

Andrzej Buko

CHEŁM (GÓRA KATEDRALNA), WOJ. LUBELSKIE. BADANIA W ROKU 2010 (PL. 89–90)	175
Chełm (Cathedral Hill), the Lubelskie Voivodeship. Excavations in 2010	177

Tomasz Nowakiewicz, Aleksandra Rzeszotarska-Nowakiewicz

CZASZKOWO, WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W ROKU 2010. DEPOZYT JEZIORNY CZY MIEJSCE KULTU? (PL. 91–92)	179
Czaszkowo, the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2010. War booty sacrifice or cult place?.....	181

Paweł Szymański

CZERWONY DWÓR, ST. XXI, WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W LATACH 2009–2010 (PL. 93–95)	183
Czerwony Dwór, Fst. XXI, Woiwodschaft Ermland-Masuren. Ausgrabungen in den Jahren 2009–2010.....	185

Michał Starski

CZŁUCHÓW (ZAMEK), WOJ. POMORSKIE. BADANIA W LATACH 2009–2010 (PL. 96–99)	187
Człuchów (the Castle), the Pomorskie Voivodeship. Excavations in 2009–2010	190

Michał Przeździecki, Witold Migal, Maciej Krajcarz, Katarzyna Pyżewicz

ĆMIELÓW, ST. 95 („MAŁY GAWRONIEC”), WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE. BADANIA W ROKU 2009 (PL. 100)	191
Ćmielów, Site 95 (“Mały Gawroniec”), the Świętokrzyskie Voivodeship. Excavations in 2009	192

Artur Brzóska

DĄBRÓWKA, WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W ROKU 2009 (PL. 101–102)	193
Dąbrówka, the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2009	194

Artur Grabarek

FALĘCIN, WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W ROKU 2009 (PL. 103–104)	195
Falęcin, the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2009.....	196

Andrzej Maciąłowicz

GOŁĘBIEWO (D. TAUBENDORF), WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W ROKU 2010 (Pl. 105–106)	197
Gołębiewo (former Taubendorf), the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2010	199

Michał Przeździecki

GRZYBOWA GÓRA („RYDNO”), WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIE. BADANIA W ROKU 2010 (Pl. 107)	201
Grzybowa Góra (“Rydno”), the Świętokrzyskie Voivodeship. Excavations in 2010.....	203

Sylwia Domaradzka, Adam Waluś

IZDEBNO KOŚCIELNE, ST. I, WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W LATACH 2008–2009 (Pl. 108–110)	205
Izdebno Kościelne, Site I, the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2008–2009	207

Agnieszka Jaremek

JEZIORKO, ST. I, WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W ROKU 2009 (Pl. 111)	209
Jeziorko, Site 1, the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2009	211

Artur Brzóska

JĘCZNIK (D. JOHANNISTHAL), ST. I, WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W ROKU 2010 (Pl. 112–113)	213
Jęcznik (former Johannisthal), Site I, the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2010.....	214

Jerzy M. Łapo, Janusz Janowski

KAL, WYSIECZA, STULICHY, WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W LATACH 2008–2010. „DOLINA WĘGORAPY” – DZIAŁALNOŚĆ WSPÓŁNEJ EKSPEDYCJI INSTYTUTU ARCHEOLOGII UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO I MUZEUM KULTURY LUDOWEJ W WĘGORZEWIE (Pl. 114–120)	215
Kal, Wysiecka, Stulichy, the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2008–2010. “The Węgorapa Valley” – activities of the joint expedition of the Institute of Archaeology of the University of Warsaw and the Folk Culture Museum in Węgorzewo	219

Michał Dzik

KORZENIÓWKA MAŁA, WOJ. PODLASKIE. BADANIA W LATACH 2009–2010 (Pl. 121)	221
Korzeniówka Mała, the Podlaskie Voivodeship. Excavations in 2009–2010.....	222

Roksana Chowaniec

KROSNO, ST. 1, WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W ROKU 2009 (Pl. 122)	223
Krosno, Site 1, the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2009	224

Tomasz Nowakiewicz, Aleksandra Rzeszotarska-Nowakiewicz

LASOWIEC (D. STERNWALDE), WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W ROKU 2010. CO ZOSTAŁO Z „DUŻEJ” NEKROPOLI? (Pl. 123–124)	225
Lasowiec (former Sternwalde), the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2010. What remained of a “large” cemetery?	227

Adam Cieśliński, Andrzej Kasprzak, Zbigniew Stasiak

NOWY ŁOWICZ, ST. 2, WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE. BADANIA W LATACH 2009–2010 (PL. 125–126)	229
Nowy Łowicz, Fst. 2, Woiwodschaft Westpommern. Ausgrabungen in den Jahren 2009–2010	233

Władysława Roszyk

PETRYKOZY, WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W LATACH 2009–2010 (PL. 127–129)	235
Petrykozy, the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2009–2010	238

Artur Grabarek

PÓLKO (PGR), WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W ROKU 2010 (PL. 130–131)	239
Półko (PGR – State Agricultural Farm), the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2010.....	241

Michał Starski

PUCK (KAMIENICA POD ZŁOTYM LWEM), WOJ. POMORSKIE. BADANIA W ROKU 2009 (PL. 132–133)	243
Puck (the Golden Lion House), the Pomorskie Voivodeship. Excavations in 2009.....	245

Michał Starski

PUCK (RYNEK), WOJ. POMORSKIE. BADANIA W ROKU 2010 (PL. 134–135)	247
Puck (the Market Square), the Pomorskie Voivodeship. Excavations in 2010.....	248

Martyna Milewska

PUCK (ZAMEK), WOJ. POMORSKIE. BADANIA W ROKU 2010 (PL. 136–138)	249
Puck (the Castle), the Pomorskie Voivodeship. Excavations in 2010	250

Joanna Kalaga

RADOM, WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W ROKU 2010 (PL. 139)	251
Radom, the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2010	252

Agnieszka Jaremek, Magdalena Nowakowska

SWADERKI, ST. I („WYSPA NA JEZ. ŚWIĘTYM”), WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W ROKU 2010 (PL. 140).....	253
Swaderki, Site I (“Island on Lake Święte”), the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2010	255

Witold Gumiński

SZCZEPANKI, ST. 8, WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W LATACH 2009–2010. STANOWISKO TORFOWE ŁOWCÓW-ZBIERACZY Z EPOKI KAMIENIA (PL. 141–143).....	257
Szczepanki, Site 8, the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2009–2010. The Stone Age peat-bog site of hunter-gatherers	261

Ludwika Sawicka

SZURPIŁY, ST. 8 („MOSIĘŻYSKO”), WOJ. PODLASKIE. BADANIA W LATACH 2008–2010 (PL. 144–145)	263
Szurpiły, Site 8 (“Mosiężysko”), the Podlaskie Voivodeship. Excavations in 2008–2010	268

Katarzyna Danys-Lasek, Przemysław Lasek, Tadeusz Morysiński, Adam Waluś	
TŁUSTE, ST. II, WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W LATACH 2008–2009 (PL. 146–147)	269
Tłuste, Site II, the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2008–2009	271
Ewa Marczak	
TRUSZKI ZALESIE, ST. 4 (OSADA „NIKIENKI”), WOJ. PODLASKIE.	
BADANIA W LATACH 2004–2005, 2007–2010 (PL. 148)	273
Truszki Zalesie, Site 4 (settlement of “Nikienki”), the Podlaskie Voivodeship.	
Excavations in 2004–2005, 2007–2010	275
Michał Dzik	
TWAROGI LACKIE, WOJ. PODLASKIE. BADANIA W LATACH 2007–2008 (PL. 149).....	277
Twarogi Lackie, the Podlaskie Voivodeship. Excavations in 2007–2008	278
Bartosz Kontny, Magdalena Natuniewicz-Sekuła	
WEKLICE, ST. 7, WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W ROKU 2009 (PL. 150)	279
Weklice, Site 7, the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2009.....	282
Adam Waluś	
ZĄBIE, ST. X, WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIE. BADANIA W ROKU 2010 (PL. 151–153)	283
Ząbie, Site X, the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship. Excavations in 2010	284
Artur Brzóska	
ŽUKÓW, WOJ. MAZOWIECKIE. BADANIA W LATACH 2007–2008 (PL. 154)	285
Žuków, the Mazowieckie Voivodeship. Excavations in 2007–2008.....	286
PLANSZE.....	287